

La UAB completa el desplegament dels graus

El curs acadèmic 2010-2011, la UAB oferirà uns estudis totalment adaptats al model de l'EEES. **PÀG. 2 i 3**

LA UAB APROPA LA FÍSICA ALS NENS

La Facultat de Ciències ha acollit l'exposició «Som-hi!», una experiència pilot per tal d'apropar la física als infants de segon i tercer cycle d'educació primària i desenvolupar la seva curiositat científica.

PÀG. 13

CANVI CLIMÀTIC I CONFLICTES SOCIALS

L'ICTA de la UAB lidera una recerca que té com a objectiu estudiar les dimensions socials del canvi climàtic. Investigaran com les lluites per l'aigua augmenten les tensions socials i els conflictes en onze regions d'Europa i Àfrica. **PÀG. 9**

NOU PRESIDENT DELS AMICS DE LA UAB

El periodista Antonio Franco és el nou president de l'Associació d'Amics de la UAB, que ha agafat el relleu de Xavier Muñoz, president de l'Associació des de l'any 2001 fins ara.

PÀG. 4

La UAB completa el desplegament de graus

El curs vinent tindrà una oferta totalment adaptada a l'EEES

➤ Amb els gairebé quaranta estudis que s'adapten aquest curs, la UAB disposarà de 82 graus el curs vinent

La Universitat Autònoma de Barcelona tindrà el proper curs una oferta acadèmica totalment adaptada a l'espai europeu d'educació superior (EEES). Aquest curs s'han adaptat al model EEES gairebé una

quarantena d'estudis que fins ara eren llicenciatures, diplomatures o enginyeries, i que el proper curs acadèmic 2010-2011 s'oferiran ja convertits en graus.

A més de l'adaptació d'aquests estudis, destaca especialment l'aparició de cinc graus emergents: Ciència i Tecnologia dels Aliments; Comptabilitat i Finances; Empresa i Tecnologia; Gestió d'Empreses; i Nanociència i Nanotecnologia (vegeu el quadre de la pàgina adjunta), estudis que s'ofereixen per primera vegada.

Amb aquestes noves titulacions, la UAB oferirà en total 82 graus (vegeu el quadre d'aquesta pàgina), que volen donar resposta a les noves necessitats de professionals.

Els graus són títols oficials que ofereixen una formació acadèmica i professional que capacita els estudiants per incorporar-se al món laboral. Per obtenir el títol de grau caldrà haver completat 240 crèdits ECTS. No obstant això, els estudiants que cursen alguna llicencia-

Oferta de graus de la UAB per al curs acadèmic 2010-2011

CIÈNCIES DE LA SALUT

Ciència i Tecnologia dels Aliments (grau EEES) *

Fisioteràpia (grau EEES)

Infermeria (grau EEES – UAB)

Infermeria – escoles adscrites (grau EEES)

Logopèdia (grau EEES)

Medicina (grau – UAB/UPF)

Medicina (grau EEES – UAB) *

Podologia (grau EEES)

Psicologia (grau EEES) *

Teràpia Ocupacional (grau EEES)

Veterinària (grau EEES) *

CIÈNCIES

Ciències Ambientals (grau EEES) *

Estadística Aplicada (grau EEES) *

Física (grau EEES)

Física + Matemàtiques (graus EEES)

Geologia (grau EEES)

Matemàtiques (grau EEES)

Nanociència i Nanotecnologia (grau EEES) *

Química (grau EEES) *

BIOCIÈNCIES

Biologia (grau EEES)

Biologia Ambiental (grau EEES)

Bioquímica (grau EEES)

Biotecnologia (grau EEES)

Ciències Biomèdiques (grau EEES)

Genètica (grau EEES)

Microbiologia (grau EEES)

ARTS I HUMANITATS

Arqueologia (grau EEES)

Arts i Disseny (grau EEES) *

Disseny (grau EEES)

Estudis Anglesos (grau EEES)

Estudis Clàssics (grau EEES)

Estudis Francesos (grau EEES) *

Estudis d'Anglès i d'Espanyol (grau EEES) *

Estudis d'Anglès i de Català (grau EEES) *

Estudis d'Anglès i de Clàssiques (grau EEES) *

Estudis d'Anglès i de Francès (grau EEES) *

Estudis d'Espanyol i de Clàssiques (grau EEES) *

Estudis d'Àsia Oriental (grau EEES)

Estudis de Català i d'Espanyol (grau EEES) *

Estudis de Català i de Clàssiques (grau EEES) *

Estudis de Francès i d'Espanyol *

Estudis de Francès i de Català *

Estudis de Francès i de Clàssiques *

Filosofia (grau EEES)

Història (grau EEES)

Història de l'Art (grau EEES)

Humanitats (grau EEES)

Llengua i Literatura Catalanes (grau EEES)

Llengua i Literatura Espanyoles (grau EEES)

Musicologia (grau EEES)

Traducció i Interpretació (grau EEES)

CIÈNCIES SOCIALS I JURÍDIQUES

Administració i Direcció d'Empreses (grau EEES) *

Administració i Direcció d'Empreses i Dret (graus EEES) *

Antropologia Social i Cultural (grau EEES)

Ciència Política i Gestió Pública (grau EEES)

Comptabilitat i Finances (grau EEES)

Comunicació Audiovisual (grau EEES) *

Criminologia (grau EEES)

Direcció Hotelera (grau EEES) *

Dret (grau EEES)

Economia (grau EEES) *

Educació Infantil (grau EEES)

Educació Primària (grau EEES)

Educació Social (grau EEES)

Empresa i Tecnologia (grau EEES)

Geografia i Ordenació del Territori (grau EEES)

Gestió Aeronàutica (grau EEES)

Gestió d'Empreses (grau EEES) *

Pedagogia (grau EEES)

Periodisme (grau EEES) *

Prevenió i Seguretat Integral (grau EEES) *

Publicitat i Relacions Públiques (grau EEES) *

Relacions Laborals (grau EEES)

Sociologia (grau EEES)

Turisme (grau EEES)

ENGINYERIES

Enginyeria Electrònica Industrial Automàtica (grau EEES)

Enginyeria Electrònica de Telecomunicació (grau EEES)

Enginyeria Elèctrica (grau EEES)

Enginyeria Informàtica (grau EEES) *

Enginyeria Mecànica (grau EEES)

Enginyeria Química (grau EEES)

Enginyeria d'Organització Industrial (grau EEES)

Enginyeria de Sistemes de Telecomunicació (grau EEES)

Informàtica i Serveis (grau EEES)

* En tràmit d'aprovació

Marcat en negreta: nous graus

tura, diplomatura o enginyeria poden continuar cursant-la fins a completar els seus estudis, o bé tenen l'opció de passar-se a la mateixa titulació convertida en grau.

EL MODEL EEES

El model europeu redueix les hores de docència directa (classes magistrals) i fomenta les classes participatives en forma de seminaris, grups reduïts, debats i exposicions orals.

Es dona més importància al procediment d'aprenentatge de l'estudiant. El professor en guiarà tot el procés però és l'estudiant qui ha d'opinar, resoldre, consultar i posar en pràctica allò que aprèn.

L'estudiant té un rol més actiu i participatiu durant tot el seu procés de formació: ha de planificar el seu temps d'estudi, seguir el ritme de cada assignatura, organitzar la informació que rep i, sobretot, ser molt actiu en el seu grup o individualment, i treure tot el profit possible de les hores de classe preparant-les prèviament.

Per tot això, el model europeu d'ensenyament implica, en definitiva, una nova manera d'ensenyar i d'aprendre on l'estudiant adquireix més protagonisme.

Una nova «selectivitat»

El 2010 no és només un any clau en la construcció de l'espai europeu, és també el de l'entrada en vigor d'una nova prova d'accés a la universitat (PAU). Per tal de vincular més l'examen als estudis que es volen cursar, la nova prova canvia d'estructura i d'enfocament. Per aquest motiu, la UAB ha creat una pàgina específica per informar de la nova selectivitat: <http://www.uab.es/nova-selectivitat/>, on es vol donar resposta a tots els dubtes que puguin sorgir.

La nova prova constarà de dues fases:

a) Fase general: obligatòria. Si se supera es pot accedir a la universitat i té validesa indefinida. Consta de cinc exercicis que es corresponen a les matèries comunes de segon curs de batxillerat (Llengua Catalana i Literatura, Llengua Castellana i Literatura, Llengua Estrangera, Història o Filosofia) i una de les matèries de modalitat, que triarà l'alumne.

b) Fase específica: voluntària. Té com a finalitat calcular una nota d'admissió per a cada un dels títols als quals l'estudiant vol accedir i té validesa per als dos cursos acadèmics següents. L'estudiant es pot examinar d'un màxim de tres matèries de modalitat de segon curs de batxillerat diferents de la triada per a la fase general.

El curs 2010-2011 es posen en marxa diferents graus emergents

NANOCIÈNCIA I NANOTECNOLOGIA

Les nanociències i les nanotecnologies centren el seu interès en l'estudi dels fenòmens i la manipulació dels materials a escala atòmica, molecular i macromolecular, on les propietats difereixen considerablement de les observades a escales superiors.

El seu àmbit s'estén al llarg de tot l'espectre de la ciència i abraça camps com la medicina, la física, l'enginyeria o la química. Per les seves aplicacions, aquestes disciplines constitueixen un dels motors més importants de la nova indústria i de la societat del coneixement.

CIÈNCIA I TECNOLOGIA DELS ALIMENTS

Grau orientat a una formació interdisciplinària que integrarà coneixements bàsics de biologia, de física, de química i de matemàtiques, juntament amb els coneixements necessaris per comprendre la naturalesa dels aliments, les causes del seu deteriorament, els principis fonamentals del seu processament i les possibles millores per al seu consum.

COMPTABILITAT I FINANCES

Ofereix una formació polivalent en l'àrea de les ciències socials, amb una acurada especialització en el món de la comptabilitat i les finances i, alhora, uns òptims coneixements en el camp de l'empresa, l'economia i el dret. Els alumnes que cursin aquesta titulació podran incorporar al seu grau una Menció de Comptabilitat i Fiscalitat o d'Assessoria Financera, i desenvolupar la seva trajectò-

ria professional en l'àmbit de la banca, les assegurances, l'assessoria financera, l'auditoria o la consultoria.

EMPRESA I TECNOLOGIA

Combina una sòlida formació empresarial amb els coneixements tècnics que han de capacitar els graduats per a l'aplicació de les teories de la informació i la comunicació a la gestió de les organitzacions. I ho fa integrant matèries de l'àmbit econòmic empresarial amb d'altres de l'entorn computacional, a través de tres itineraris, que donen lloc a mencions específiques: Gestió de Sistemes d'Informació per a la Direcció Empresarial, Gestió de Sistemes d'Informació Financera i Gestió de la Infraestructura Informàtica. S'imparteix a la Facultat d'Economia i Empresa al campus de Sabadell.

GESTIÓ D'EMPRESES

Ofereix als estudiants una formació bàsica i integrada de les estructures organitzatives i del funcionament de les empreses, especialment les petites i mitjanes, en tots els seus àmbits funcionals, així com també del marc econòmic i social en el qual es creen i desenvolupen, amb una especial atenció al foment de l'esperit emprenedor i als valors de l'esforç, la responsabilitat, la creativitat i la voluntat de servei al teixit empresarial.

S'imparteix a l'Escola Universitària de Ciències Socials de la Fundació Universitària del Bages, escola adscrita a la Universitat Autònoma de Barcelona i ubicada a Manresa.

Antonio Franco, president de l'Associació d'Amics

L'Associació d'Amics de la UAB ha escollit el periodista Antonio Franco nou president en una assemblea extraordinària que va tenir lloc a la Torre Vila-Puig, seu de l'associació, el 24 de febrer.

Antonio Franco pren el relleu de Xavier Muñoz, que n'ha estat president des de l'any 2001. Franco va començar a treballar el 1969 com a informador esportiu al *Diario de Barcelona* i després va passar per les àrees de disseny, informació política i coordinació editorial d'aquest mateix diari. El 1976 en va ser nomenat subdirector. Va fer una breu estada a Televisió Espanyola dirigint el programa *Siete Días*, i el 1978 va rebre l'encàrrec d'organitzar l'equip fundacional i el futur model d'*El Periódico de Catalunya* –del qual va ser el primer director–, que en només tres anys es va convertir en un dels quatre diaris més llegits d'Espanya.

El 1982 es va incorporar com a director adjunt del diari *El País*, de Madrid. El maig de 1988 va tornar a *El Periódico de Catalunya* com a director. El 2006 va abandonar el càrrec per assumir el d'assessor de la Presidència de Grupo Zeta. Ha rebut els premis de periodisme Godó,

Antonio Franco, a la seu de l'Associació d'Amics de la UAB a la Torre Vila-Puig.

Ortega y Gasset, Luca de Tena i Antonio Asensio.

JORNADA SOBRE LA JOVENTUT

El 22 de febrer, l'Associació d'Amics de la UAB va organitzar, a la UAB-Casa Convalescència, la jornada «La joventut en una societat competitiva». Jaume Funes, psicòleg expert en adolescència, va parlar dels malestres i els conflictes en l'adolescència mitjançant l'anàlisi dels canvis socials que hi ha hagut des dels anys setanta fins a l'actualitat i que han influït la joventut; Maribel Garcia, professora de

Sociologia de la UAB i directora de recerca al GRET-UAB, va posar de manifest que hi ha una crisi del paradigma educatiu actual, ja que no respon als canvis que ha comportat la societat postindustrial; finalment, Carles Feixa, professor d'Antropologia de la Universitat de Lleida i especialista en antropologia de les tribus urbanes, va descriure les generacions de joves universitaris precedents a l'actual. Posteriorment, hi va haver un debat moderat per Manuel del Pozo, professor de Filosofia de la UdG i exconseller d'Educació i Universitats.

PREMIS

Lluís Ferrer, Premi Ramon Llull de les Illes Balears

Lluís Ferrer Caubet, professor del Departament de Medicina i Cirurgia Animals, ha estat reconegut amb un dels Premis Ramon Llull d'enguany que concedeix el Govern de les Illes Balears. El premi li ha estat concedit al doctor Lluís Ferrer per la seva contribució a la divulgació científica, per l'impuls de programes d'innovació i millora docent i per la seva tasca professional com a expert internacional en diferents programes d'avaluació d'universitats dins del programa institucional de l'European University Association. El premi es va lliurar el 28 de febrer passat.

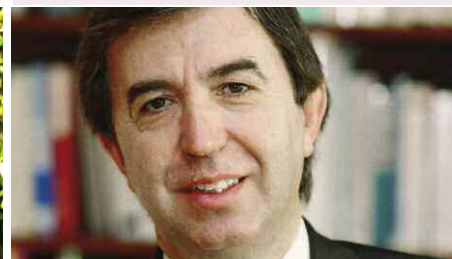
Jordi Suñé ha estat nomenat IEEE Fellow

Jordi Suñé Tarruella, professor del Departament d'Enginyeria Electrònica, ha estat nomenat recentment IEEE Fellow (Institute of Electrical and Electronics Engineers, EUA). El professor Suñé ha rebut aquesta distinció per les seves contribucions al coneixement de la fallada de l'òxid de porta i a la metodologia de fiabilitat. L'IEEE Fellow Program es va crear per tal de reconèixer els científics més rellevants en la contribució a la recerca i l'aplicació de l'enginyeria, de la ciència i de la tecnologia. L'IEEE Fellows està format per científics d'elit de tot el món.

Miquel Vilardell, president del Col·legi de Metges

El 10 de febrer passat, el doctor Miquel Vilardell Tarrés, professor del Departament de Medicina i cap del Servei de Medicina Interna de l'Hospital Vall d'Hebron, va assolir la presidència del Col·legi Oficial de Metges de Barcelona en unes eleccions en les quals va obtenir 6.382 vots (74,84 % dels sufragis emesos) davant els 1.929 vots aconseguits per l'altra candidatura que es presentava. L'àmbit de recerca del doctor Vilardell és el de les malalties autoimmunitàries, la patologia vascular i l'envelliment. És president de la comissió per a l'estudi del finançament de la sanitat a Catalunya.

Ibarretxe reflexiona a la Facultat de Ciències Polítiques i de Sociologia sobre la seva trajectòria

➤ «La ciutadania entén l'error però no perdona la manca de coherència», va dir l'excap del govern basc

El 25 febrer, Juan José Ibarretxe, exlehen-dakari del País Basc, va fer una reflexió sobre la seva trajectòria i sobre la desafecció de la gent envers la classe política a la conferència «Política i valors: relat d'una experiència», que va pronunciar a la Facultat de Ciències Polítiques i de Sociologia.

La sessió va començar de forma accidentada. Quan la rectora de la UAB, Ana Ripoll, i el degà de la Facultat, Salvador Cardús, es disposaven a presentar el conferenciant, un reduït grup va increpar durament Ibarretxe des del fons de la sala. El públic, que omplia de gom a gom la sala d'actes, va escriure els manifestants, que, al cap de vint minuts, van marxar i l'acte va continuar. Ibarretxe va lloar el degà Salvador Cardús, a qui va qualificar de «bon amic», i es va definir a si

mateix com «un humil professor d'universitat» que només vol compartir part del que ha après. A partir d'aquí, va exposar una reflexió sobre els valors que han inspirat la seva tasca i que creu que haurien d'aplicar-se a la política, tot farcint l'exposició amb nombroses citacions d'Amin Maalouf, Miquel Martí i Pol, Rabindranath Tagore o José Antonio Aguirre, entre d'altres.

Va dir que «s'han de prendre iniciatives sense por de fracassar» perquè «la ciutadania entén l'error, però no perdona la manca de coherència». També va fer una

dura crítica a la burocratització de la política i de les institucions públiques.

L'exlehen-dakari es va mostrar partidari de la democràcia participativa, del desenvolupament sostenible, de la lluita per la igualtat de gènere i, parafrasejant Paul Samuelson, de «l'economia del cor». Segons va afirmar, «si Europa abandona l'estat de benestar, no pintarà res al món». I va resumir el seu compromís amb el País Basc afirmant que vol «posar Euskadi, l'euskera i la cultura basca en situació d'igualtat amb els altres pobles, llengües i cultures».

Les oficines del Parc de Recerca es traslladen a l'Edifici Eureka

El personal del Parc de Recerca UAB (PRUAB) es va traslladar a mitjan febrer a l'Edifici Eureka, espai que acollirà la incubadora d'empreses derivades del PRUAB, empreses interessades a fer recerca en col·laboració amb la universitat, seu del Parc.

Aquest edifici neix del conveni marc de col·laboració entre la UAB i el Consorci de la Zona Franca de Barcelona (CZFB) per a la creació d'un espai de transferència de coneixement i tecnologia.

L'edifici és un espai ideat per agrupar diferents agents que treballen en contacte amb la recerca i la innovació generada dins del Parc: des d'empreses consolidades interessades a impulsar la seva innovació tecnològica fins a empreses petites i mitjanes que basen la seva activitat en la recerca i que desitgen instal·lar-s'hi per estar en contacte amb el món científic. Les empreses derivades tenen una

L'Edifici Eureka ja ha començat a funcionar amb el trasllat de les oficines del Parc de Recerca UAB.

forta presència a l'Espai Eureka, ja que disposen d'una àrea d'incubació i microincubació dissenyada per acollir els projectes emprenedors en un estadi incipient (quan les necessitats de personal i d'espai es redueixen a una única persona i a l'equipament bàsic d'oficina). L'objectiu de l'Eureka és atraure

empreses dins d'un entorn universitari i científic amb la voluntat d'interactuar i crear llaços de col·laboració entre les empreses i els centres i instituts de recerca ubicats al Parc.

Aquestes empreses han d'exercir una funció tractora que atregui l'interès del teixit productiu de la zona.

Conferència d'Eikelman a Filosofia i Lletres

El professor Dale F. Eikelman, del Dartmouth College, dels Estats Units, va visitar la UAB per impartir-hi la conferència «Les ciències socials en l'estudi de l'Orient Mitjà i el nord d'Àfrica», que va tenir lloc el 19 de febrer, a la Facultat de Filosofia i Lletres. El professor volia posar de manifest els problemes metodològics i epistemològics que es troben les ciències socials amb l'islam.

Eickelman va dir als presents que, abans d'impartir la lliçó, havia pensat de canviar-li el nom pel de «Les ciències socials acorralades», perquè «és la tendència que es viu en l'actualitat». Segons ell, els científics socials haurien de participar en les manifestacions públiques, comprendre què passa a la societat, però allunyar-se de la política. Seguidament, va parlar sobre les ciències socials i en va diferenciar dos tipus: les ciències socials com a enginyeria i les ciències socials com a pensament. Mentre que les primeres fan referència a com les ciències socials construeixen una societat, les segones són més acadèmiques i s'ocupen de fer estudis i desenvolupar teories. Per al professor, el problema és que una part del món acadèmic considera que «les ciències socials no són una ciència».

La visita d'Eikelman s'emmarca dins la difusió del Congrés Mundial d'Estudis de l'Orient Mitjà i el Nord d'Àfrica que es farà al juliol.

Jornada sobre les dones, l'empresa i l'economia

➤ La Facultat de Dret acull la vuitena edició d'aquestes jornades que organitza el grup de recerca Antígona

Amb el títol «Dones, empresa i economia: i si les dones comptéssim?», van tenir lloc les VIII Jornades de Dones i Drets i Grup Antígona, els dies 1, 2 i 3 de març, a la Facultat de Dret. El Grup Antígona és un Grup de Recerca de Drets i Societat en Perspectiva de Gènere de la UAB.

Inaugurades per la presidenta de l'Institut Català de la Dona, Marta Selva, durant els tres dies van anar tractant temes relacionats amb el títol de les jornades: els plans d'igualtat com a garantia d'igualtat efectiva, dones empresàries en càrrecs d'alta responsabilitat, el repartiment desigual del treball de la llar entre dones i homes, una anàlisi de gènere de les polítiques en matèria de treball i empresa, l'abast sociojurídic de la maternitat i la paternitat en l'àmbit del treball, les desigualtats socials i la discriminació salarial, l'assetjament masclista en l'àmbit del treball, i la responsabilitat social de l'empresa en la perspectiva de gènere.

Tots aquests temes van ser exposats i debatuts per diferents professores i in-

La professora T. Torns, a la dreta, va presentar C. Delphy.

vestigadores de la Universitat Autònoma de Barcelona, sobretot, i també de la UNED, la Pompeu Fabra, la Ramon Llull-ESADE i la de Barcelona. A més, també hi va intervenir la presidenta de la Fundació Internacional de la Dona Emprenedora (FIDEM), Núria Vinyes; la directora de Polítiques d'Igualtat de la Generalitat de Catalunya, Sara Berbel; la directora de la Fundació SURT. Associació de Dones per a la Inserció Laboral, Fina Rubio; i la directora de la revista *Nouvelles Questions Féministes*, Christine Delphy (podeu consultar l'entrevista de la pàg. 16 d'aquesta publicació).

La Fundació Doctor Robert, amb el Dia de les Malalties Minoritàries

El diumenge 28 de febrer es va celebrar el Dia Mundial de les Malalties Minoritàries. Amb aquest motiu, la Fundació Doctor Robert va coorganitzar una sèrie d'activitats al llarg de la setmana, conjuntament amb la Federació Catalana de Malalties Poc Freqüents i la Federació Española de Enfermedades Raras. Es va fer un seguit d'activitats a la zona de la cascada del parc de la Ciutadella, a Barcelona: una gimcana, un espectacle amb pallassos, actuacions musicals (*gospel*), una xocolatada, maquillatge infantil creatiu i una sessió d'equinoteràpia (activitats amb cavalls que ajuden els pacients

amb problemes de mobilitat, de comunicació o de capacitat cognitiva). Al migdia van tenir lloc els parlaments dels representants de la Generalitat de Catalunya, de la Diputació de Barcelona i de l'Ajuntament de Barcelona. A banda de les activitats del dia 28, a Barcelona es va instal·lar un zepelí a l'edifici del Departament de Salut i un altre al Parc de la Ciutadella.

D'altra banda, entre els dies 25 i 28 de febrer, es va projectar el logotip del Dia Mundial de les Malalties Minoritàries a les façanes o vestíbuls de diferents hospitals. A més, el 25 de febrer, la Diputació

de Barcelona i la Fundació Doctor Robert van portar a terme la jornada titulada «Les malalties minoritàries i experiències des de l'àmbit local».

La Fundació Doctor Robert és un centre de formació continuada i de postgrau en ciències de la salut promogut per la UAB i per les institucions sanitàries que formen part del patronat. La seva missió és contribuir al desenvolupament professional i de les organitzacions, en l'àmbit de les ciències de la salut i de la vida, cercant les sinergies entre el món acadèmic i el sector sanitari amb la integració de les TIC.

La UAB formarà els seus doctors per afavorir la seva inserció laboral

Els rectors de l'Alianza 4 Universidades: Daniel Peña, José M. Sanz, Ana Ripoll i Josep Joan Moreso.

➤ Els rectors de l'Alianza 4 Universidades presenten aquest programa innovador davant diferents empresaris

L'Alianza 4 Universidades (A4U) ha dissenyat una innovadora acció formativa que cerca millorar la interrelació entre universitats i empresa per tal de facilitar tant el reconeixement social com la inserció laboral dels doctors. A Espanya, escassament un 20 % dels doctors treballen en el sector privat, un percentatge que a Europa arriba al 50 % i als EUA al voltant del 80 %. Es tracta d'un programa pilot de Formació per a la Inserció Laboral de Doctors de l'A4U que, en una primera edició, formarà deu estudiants de cada una de les quatre universitats participants. En aquest programa pilot,

quaranta estudiants rebran trenta hores de docència, estructurada en tres sessions de deu hores (dividides en una tarda i un matí consecutius) totalment compatibles amb la realització del doctorat i dirigida tant a doctors recents com a doctorats del darrer any, de qualsevol especialitat. Les sessions tindran tres temàtiques concretes: la gestió de projectes (eix vertebrador), la innovació (objectius, direcció d'un projecte, creació d'empreses...) i les competències i funció directiva (treball en equip, presentacions en públic i habilitats de comunicació...). Els principals objectius del curs seran provar un canvi d'actituds i visió de negoci, obtenir un mapa de competències professionals, desenvolupar la competència de generar projectes nous, entendre els processos d'innovació d'una empresa i gestionar i liderar projectes.

Jornades internacionals de recerca en didàctica de les ciències socials

La Unitat de Didàctica de les Ciències Socials de la Universitat Autònoma de Barcelona va organitzar unes jornades, del 25 al 27 de febrer, anomenades «Les qüestions socialment vives i l'ensenyament de les ciències socials, la geografia i la història».

Durant tres dies, els experts van analitzar diverses recerques i propostes curriculars sobre el paper de l'actualitat i dels seus problemes en el currículum d'història, de geografia i de ciències socials.

Les jornades s'adreçaven a professors de l'ensenyament primari, secundari i universitari, a estudiants interessats en

l'ensenyament de la geografia, de la història i de les ciències socials, i a tots aquells professionals interessats en la didàctica de les ciències socials, en la recerca i en la formació del professorat.

Aquesta trobada va esdevenir un espai de debat sobre els principals problemes de l'ensenyament de les ciències socials, de la geografia i de la història per a investigadors procedents d'Europa i d'Amèrica, interessats en l'anàlisi de problemes comuns i a compartir els resultats de les seves recerques, de les innovacions didàctiques i de la formació del professorat en els seus països respectius.

BREUS

La UAB destaca en els resultats del MIR

La Facultat de Medicina de la UAB és un dels centres més destacats en els resultats de l'examen MIR que ha fet públics el Ministeri de Sanitat i Política Social. A la relació provisional dels cent estudiants amb millor qualificació, hi ha vuit estudiants de Medicina de la UAB (només és superada per la Universitat de Navarra, que en té nou). El Ministeri ha destacat que aquesta convocatòria ha estat marcada per l'increment del nombre de titulats que s'hi han presentat: 13.480 persones van fer l'examen el 24 de gener passat, enfront dels 11.326 del 2009. També destaca la important presència d'estudiants estrangers, fet que queda reflectit en la llista dels cent primers llocs, on hi ha estudiants de l'Argentina, de Colòmbia, d'Itàlia, de Mèxic, de la República Txeca i de Xile. D'altra banda, hi ha una important majoria de dones entre les persones que s'hi han presentat (8.054, enfront de 5.426 homes). Està previst que les llistes definitives es facin públiques el proper 19 de març. A partir del 7 d'abril començaran a adjudicar-se les places i el procés d'incorporació arrencarà els dies 19 i 20 de maig. La categoria de metge intern resident (MIR) és la via de formació d'especialistes mèdics a Espanya. És un programa de formació durant el qual es va adquirint responsabilitat progressivament i tutelada.

Guanyadors de la Lliga de Debat Universitari

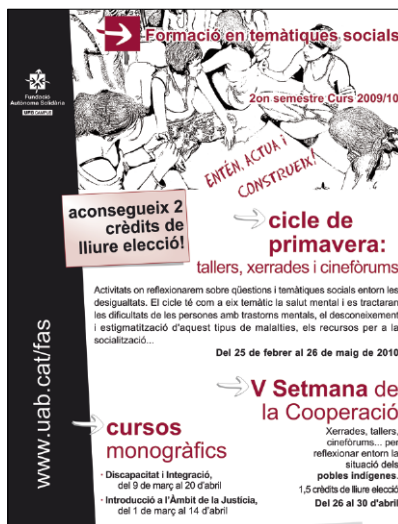
El dijous 25 de febrer va tenir lloc la Lliga de Debat Universitari 2010 de la UAB al Teatre (Edifici d'Estudiants-ETC). El jurat del certamen, format pel professor Arcadi Oliveres, del Departament d'Economia Aplicada; Daniel Tejedor, de la UAP; Carles Ayats, del Servei de Llengües; Cecile Barbeito, de l'Escola de Pau; i Maria Prat, delegada de la Rectora, va decidir que els estudiants de la Facultat de Ciències Polítiques Pedro del Real i Daniel de Yzaguirre havien guanyat la Lliga de Debat. El jurat va explicar que van ser els qui millor van adaptar l'expressió no verbal al seu discurs per documentar de manera adequada els seus arguments i tenir flexibilitat a l'hora de rebatre els arguments contraris, i també que van ser els que van cometre menys errors de protocol. Seran els representants de la UAB a la VI Lliga de Debat de la Xarxa Lluís Vives que es farà l'abril a Lleida.

Comença el cicle d'activitats de primavera de la FAS

➤ La salut mental centra les diferents xerrades i tallers que s'han organitzat fins al mes de maig

El 25 de febrer passat va començar el cicle de primavera de les activitats de la Fundació Autònoma Solidària (FAS), que inclouen tallers, xerrades i cinefòrums i que s'allargaran fins al dia 26 de maig. En aquesta ocasió, el cicle formatiu inclou com a eix temàtic la salut mental. S'ha triat aquesta temàtica perquè les persones amb malaltia mental pateixen, a més de les discapacitats i dificultats d'integració que es deriven directament del seu trastorn, les conseqüències del perjudici social que hi ha envers els trastorns associats a la salut mental i la discriminació de la mateixa persona.

La xerrada del 25 de febrer va tractar sobre sida i salut mental i el 15 de març n'hi ha prevista una altra sobre «Salut i salut mental: una visió antropològica». A l'abril, hi ha previst per al dia 14 el taller «Teatre social: la problemàtica social de la salut mental». Per al mes de maig hi ha programades dues xerrades: una el dia 4, titulada «Dificultats per a la integració laboral de les persones amb discapacitat: Programa Itinere per a persones amb trastorn mental», i una altra

el dia 18, titulada «Estigma, trastorn mental i mitjans de comunicació». Al març també es farà un altre taller que versarà sobre els «Atenuants i eximents del codi penal quan l'infractor pateix un trastorn mental». Totes les activitats són gratuïtes i d'entrada lliure. Per obtenir dos crèdits de lliure elecció cal pagar la inscripció i assistir a un mínim de trenta hores d'activitats. Paral·lelament a aquestes activitats centrades en la salut mental, la FAS organitza per a aquest semestre un curs sobre discapacitat i integració i un altre d'introducció a l'àmbit de la justícia.

BREUS

Visita de la Venice International University

Els dies 10 i 11 de febrer, representants de la Venice International University (VIU) van visitar la UAB per donar a conèixer a la comunitat universitària els seus cursos i les seves activitats. La VIU és un centre d'educació superior, ubicat a l'illa de San Servolo, a Venècia, on una comunitat de professors, investigadors i estudiants, provinents d'institucions d'arreu del món, participen en programes transversals. La UAB és l'única universitat espanyola entre els catorze membres que en formen part. Stefano Micelli, degà de la VIU, i Tiziana Lippiello, delegada de la Universitat Ca' Foscari de Venècia per a la relació amb la VIU, van tenir dues trobades amb representants de la comunitat universitària per recollir noves propostes del professorat de cara al futur i per engrescar els estudiants per fer una estada a la VIU.

EL WEB

<http://pagines.uab.cat/asiaoriental/>

L'Àsia Oriental fa més de dues dècades que és present a la UAB. Per això l'Autònoma dedica una pàgina web a la docència, les recerques i les activitats relacionades amb l'Àsia Oriental que tenen lloc a la Universitat Autònoma de Barcelona.

El web té diverses seccions. Així, l'usuari pot navegar i obtenir informació sobre els diferents estudis de grau i de postgrau que s'ofereixen a l'Autònoma, accedir a les línies de recerca i als treballs que s'estan duent a terme o ja s'han publicat, conèixer tant els professors com els investigadors de l'Àsia Oriental, llegir-hi notícies relacionades, etc. Destaca la secció de Beques i Convenis, que proporciona informació, tant als estudiants com al personal docent i investigador, sobre les oportunitats per marxar a estudiar i a treballar a alguna universitat de l'Àsia Oriental.

RECERCA

Estudiaran els conflictes causats pel canvi climàtic

Investiguen les lluites d'aigua a onze regions d'Europa i d'Àfrica

➤ L'ICTA de la UAB lidera la recerca, dotada amb un pressupost de 3,8 milions d'euros

El projecte europeu de recerca CLICO –canvi climàtic, conflictes hídrics i seguretat humana–, liderat per l'Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals (ICTA), es va posar en marxa el febrer passat, amb unes jornades que van tenir lloc del dia 25 al 27 a la UAB i que van aplegar més de trenta investigadors de les catorze institucions de recerca europees i africanes que hi participen. Finançat per la UE en el marc del 7è Programa Marc de Projectes de Recerca, té un pressupost de 3,8 milions d'euros i és l'únic projecte europeu de recerca de l'àmbit de les ciències socials i humanes liderat per una universitat i un institut de recerca espanyols.

Coordinat pels investigadors de l'ICTA i professors del Departament de Geografia Giorgios Kallis i Christos Zografos, CLICO té com a objectiu estudiar les dimensions socials del canvi climàtic. Els investigadors analitzaran durant els propers tres anys com els fenòmens hidro-

Els coordinadors de CLICO, Giorgios Kallis i Christos Zografos.

climàtics –sequera, inundacions i augment del nivell del mar– intensifiquen les tensions socials i els conflictes en onze regions de la Mediterrània, del Magreb, de l'Orient Mitjà i del Sahel, i proposaran actuacions concretes per garantir la seguretat de la població i la pau a cada zona.

La iniciativa mobilitzarà alguns dels millors investigadors del món en l'estudi dels recursos hídrics, la vulnerabilitat de les poblacions, la seguretat humana i la pau. Per primera vegada, a més, un projecte de recerca aplegarà investigadors israelians i palestins per estudiar junts

les problemàtiques de l'aigua d'ambdues comunitats.

Les onze regions que s'estudiaran són l'illa de Xipre, la biosfera Andalusia-Marroc, Níger, Alexandria, Sudan, el desert del Sinaí (Egipte), el delta de l'Ebre i les conques dels rius Sarno (Itàlia), Seyhan (Turquia), Jordà (Israel-Palestina-Jordània) i el Nil (Egipte-Sudan-Etiòpia).

El projecte preveu tres reunions de treball a Egipte, els territoris palestins i Etiòpia i la creació d'un centre de formació sobre canvi climàtic i seguretat humana per a estudiants graduats i postgraduats.

La UAB, al rànquing de publicacions econòmiques de Tilburg

La Universitat Autònoma de Barcelona és una de les tres universitats espanyoles que apareixen al rànquing de publicacions a revistes econòmiques de la Universitat de Tilburg (Països Baixos). La llista, de cent institucions, està encapçalada per la Universitat de Harvard (EUA) i hi apareixen la Universitat Pompeu Fabra i la Universitat Carlos III.

L'estudi comprèn un període de cinc anys, des del 2004 fins al 2008, i s'ha elaborat a partir de les publicacions de treballs de recerca a les 68 revistes més

importantes del món sobre economia, finances, econometria i estadística.

En aquest rànquing, la UAB ocupa la posició 88 i està entre les tres millors universitats de l'Estat en recerca en economia, després de la Universitat Carlos III de Madrid i de la Universitat Pompeu Fabra de Barcelona.

Els primers llocs de la classificació han estat copats per universitats i per centres de recerca nord-americans: les universitats de Chicago, de Nova York i de Califòrnia (Berkeley) segueixen la de Harvard.

El primer centre europeu que hi apareix és la London School of Economics and Political Science, situada al lloc número 8 de la llista. Els autors de l'estudi consideren que hi ha aspectes millorables del mètode. Per exemple, per ponderar no s'utilitzen factors d'impacte o altres elements: «Hem preferit no tenir en compte els factors d'impacte per la seva fluctuació per tal d'afavorir la simplicitat i la transparència d'aquest rànquing», asseguren els autors al web següent:

<https://econtop.uvt.nl/rankinglist.php>

Centre d'Estudis sobre les Èpoques Franquista i Democràtica (CEFID)

➤ Amb un marcat caràcter multidisciplinari, facilita la realització de recerques i activitats transversals

En els darrers anys, s'ha incrementat l'interès per la memòria històrica recent. La Guerra Civil, la dictadura i la transició democràtica són fenòmens molt estudiats tant aquí com a l'estranger. A la UAB es troba un centre capdavanter en l'estudi d'aquest període. El Centre d'Estudis sobre les Èpoques Franquista i Democràtica (CEFID) va néixer l'any 2001 amb l'objectiu de crear un espai de treball transversal sobre aquest tema.

Aquest centre, pioner a Espanya, va sorgir a partir del Grup de Recerca sobre l'Època Franquista (GREF) i el Grup d'Estudis de l'Exili Literari (GEXEL), tots dos grups de recerca consolidats, a més del Grup d'Estudis de Literatura Catalana Contemporània i altres investigadors de la Facultat de Ciències Polítiques

Al CEFID treballen investigadors de diferents àmbits: historiadors, filòlegs, politòlegs, etc.

i de Sociologia, de la Facultat de Ciències de la Comunicació, etc. El CEFID té, doncs, un marcat caràcter multidisciplinari.

Cada grup té les seves pròpies línies de recerca i el CEFID facilita la realització de recerques i activitats de caràcter transversal, sempre al voltant de diversos eixos d'estudi: les institucions i les polítiques del poder franquista, l'antifranquisme i la conflictivitat social, l'exili polític i cultural, la cultura catalana

El CEFID ha desenvolupat dues importants eines de consulta sobre el franquisme: un diccionari i una base de dades electrònica

durant el franquisme, i la transició a la democràcia.

El centre es caracteritza també per la dedicació a la formació d'investigadors, fet que ha fructificat en la presentació de nombroses tesis doctorals, i per la col·laboració amb investigadors i institucions de, sobretot, Europa i l'Amèrica Llatina. Ha signat, per exemple, convenis, amb les universitats de Bolonya, Roma Tres, L'Havana i Xile, entre d'altres, i col·labora amb l'Institut d'Història Social d'Amsterdam, la Maison des Sciences de l'Homme de París o l'Institut d'Història Contemporània de Lisboa.

Entre les activitats del CEFID destaca l'organització de congressos internacionals, sempre des d'una perspectiva científica molt transversal. El primer va tenir lloc el 2002 i va tractar sobre els camps de concentració i el món penitenciari a Espanya durant la Guerra Civil i el franquisme. Més endavant, va tenir lloc el congrés «La transició de la dictadura franquista a la democràcia» (2005), el simposi «La configuració de la democràcia a Espanya» (2007), el congrés «Europa, 1939: l'any de les catàstrofes» (2009) i el congrés del GEXEL «L'exili republicà de 1939: la segona generació» (2009). Els resultats d'aquestes trobades s'han anat publicant en sengles volums –els dos darrers encara estan en procés de ser editats.

Actualment, el CEFID està preparant el congrés «Espai urbà, memòria i ciutadania: restauracions, transmissions i resignificacions del patrimoni democràtic». Precisament, sobre aquesta matèria, el CEFID està realitzant, en col·laboració amb el Memorial Democràtic, un treball de recerca per inventariar els elements d'iconografia franquista a Catalunya.

A més, el GREF i el GEXEL tenen un seminari internacional sobre els darrers temes de recerca d'aquest camp. El CEFID organitza anualment un cicle de conferències per a estudiants de la carrera d'Història i unes jornades d'actualització científica i didàctica enfocades al professorat de secundària.

Diccionari:

Catalunya durant el franquisme

On buscar informació sobre la Caputxinada de 1966, o el Congrés Eucarístic de 1952, o l'Escola de Barcelona? I sobre organitzacions com el Moviment Socialista de Catalunya, o el Front Universitari de Catalunya, o la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat? O sobre persones com Joan Comorera, Laureano López Rodó, Gabriel Ferrater...?

El CEFID ha desenvolupat dues eines de consulta amb ressenyes sobre els principals conceptes i noms propis de les èpoques franquista i democràtica. D'una banda, el diccionari *Catalunya durant el franquisme* recull les definicions més importants sobre personatges, entitats, fets i activitats relatius al franquisme a Catalunya i és un instrument útil tant per als especialistes com per al públic general.

En segon lloc, la base de dades electrònica *Catalunya durant el franquisme* complementa el diccionari en agrupar més de mig miler de registres sobre organitzacions, institucions, biografies, fenòmens i esdeveniments viscuts durant el període franquista a Catalunya. Es pot consultar al web del CEFID: www.cefid.uab.cat.

Seqüencien els genomes de vespes

➤ És de gran importància en el control de plagues agrícoles i de malalties transmeses per insectes

Un consorci internacional de científics, en el qual ha participat l'investigador de la UAB Deodoro Oliveira, ha seqüenciat el genoma de tres espècies de vespes parasitàries, del gènere *Nasonia*. Es tracta d'una recerca de gran importància en el control de plagues agrícoles i de malalties transmeses per insectes, i aporta nous coneixements sobre els mecanismes genètics de l'evolució.

Les vespes parasitàries són quatre vegades més petites que la mosca de la fruita, però la seva importància en la lluita contra les plagues en agricultura és molt gran. Gràcies a elles, cada any es protegeixen collites per valor de milers de milions d'euros. A més, el gènere *Nasonia* és molt útil per a la recerca en l'àmbit

genètic, ja que els mascles es desenvolupen a partir d'ous no fertilitzats, només tenen una còpia de cada gen i això facilita determinar els efectes dels gens que han patit mutacions.

La recerca, publicada a la revista *Science*, mostra la seqüenciació completa dels genomes de les espècies *Nasonia vitripennis*, *Nasonia giraulti* i *Nasonia longicornis*, i algunes descobertes clau que s'ha aconseguit amb aquestes seqüenciacions, com la identificació dels gens responsables del verí de les vespes, molt útil per al desenvolupament de nous fàrmacs.

Amb la seqüenciació d'aquests genomes, els investigadors també podran identificar els gens que determinen quins insectes atacarà una vespa parasitoide, així com les necessitats específiques d'alimentació per a la seva cria. Les seqüenciacions han donat lloc a altres descobertes que milloraran la comprensió dels mecanismes genètics que regulen l'evolució dels éssers vius.

Diferents exemplars de vespa del gènere *Nasonia*, sobre la qual s'ha fet la recerca.

BREUS

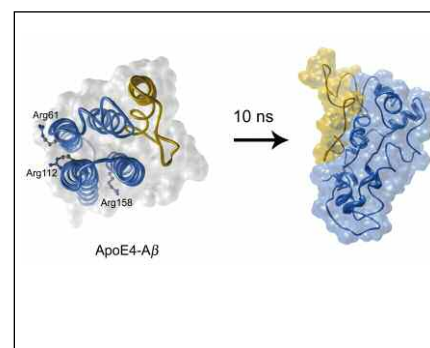
La UAB i el CSIC coordinen un experiment sísmic a l'Àtlas

La UAB, a través del Departament de Geologia, i el Consell Superior d'Investigacions Científiques (Institut de Ciències de la Terra Jaume Almera) coordinen el projecte SIMA, una recerca que té com a objectiu investigar l'escorça profunda i el mantell superior sota la serralada de l'Àtlas, al Marroc, en la qual participen diverses universitats i centres de recerca espanyols, americans i marroquins. SIMA consisteix en un experiment geofísic de sísmica de refracció/gran angle amb fonts actives que es durà a terme al llarg de 350 quilòmetres, entre la depressió perifèrica i el cratí del Sàhara. En una de les fases de la recerca, que comporta el desplegament de 700 estacions sísmiques en el territori objecte d'estudi, hi participarà una quinzena de professors i d'estudiants de tercer cicle o de darrer any de llicenciatura. L'experiment, que començarà l'abril, el va presentar el 19 de febrer el professor Antoni Teixell, a la Facultat de Ciències.

Simulació per ordinador del mal funcionament d'una proteïna

Investigadors de la UAB i de la Universitat d'Estocolm han modelat per computador la pèrdua d'estructura funcional de la proteïna apoE4 quan entra en contacte amb la molècula beta amiloide, principal causant de la malaltia d'Alzheimer. L'estudi, publicat a *PLoS Computational Biology*, dona suport a evidències experimentals que vinculen l'apoE4 amb aquesta patologia i obre nous camps a explorar per entendre-la i combatre-la. El treball l'han realitzat cinc investigadors, dos d'ells els professors Jean-Didier Maréchal i Àlex

Perálvarez, dels departaments de Química i Bioquímica i Biologia Molecular (Centre d'Estudis en Biofísica), respectivament, que, davant les dificultats que presenten els experiments *in vitro* amb el pèptid beta amiloide, van desenvolupar una simulació computacional per establir una primera aproximació als mecanismes moleculars que el relacionen amb l'apoE4. La propera etapa de l'estudi consistirà a caracteritzar experimentalment aquesta interacció, un aspecte molt important per al futur disseny de teràpies.

Desestabilització estructural del complex format per ApoE4 (blau) i el pèptid beta amiloide (daurat).

Presenten el projecte Pizarra Digital

El 16 de febrer es va presentar l'informe de l'avaluació del programa Pizarra Digital d'Aragó, fruit del conveni de la UAB i la Conselleria d'Educació d'Aragó i Microsoft. El grup d'investigadors encapçalats pel professor Ferran Ferrer ha elaborat un estudi sobre 131 centres, 5.504 alumnes i 714 professors per avaluar l'impacte del programa Pizarra Digital en els alumnes, professors, centres i entorns de centres públics de primària. En l'estudi, un 90 % dels alumnes afirma que aprenen més amb l'ús del portàtil, i el 91,2 % assegura que es diverteix més a l'aula des que utilitza aquesta eina. L'estudi apunta que el sistema afavoreix competències com ara la recerca, l'organització i la selecció d'informació; l'autonomia, la creativitat o el treball en equip.

Tant els professors com els alumnes consideren que els ordinadors ultraportàtils han provocat un canvi de metodologia a l'aula. Fent servir els ordinadors, els alumnes, segons l'estudi, consideren que aprenen i participen més a la classe. L'ús de l'ordinador permet introduir més flexibilitat a l'aula i afavorir l'aprenentatge individualitzat. Una altra de les conclusions de l'estudi és que amb l'ús dels ordinadors ultraportàtils augmenten les interaccions professorat/ alumnat, millora el clima de l'aula i s'incrementa la motivació dels estudiants envers l'aprenentatge. L'ús d'aquests ordinadors permet introduir una major flexibilitat a l'aula i afavorir l'aprenentatge individualitzat.

Troben alteracions al cervell relacionades amb el TDAH

➤ Una investigadora del Departament de Psiquiatria i de Medicina Legal ha fet la recerca

Investigadors de la UAB, en col·laboració amb l'Hospital Universitari de la Vall d'Hebron i CRC Corporació Sanitària, han detectat per primera vegada anomalies en el sistema de recompensa del cervell dels nens afectats pel trastorn per dèficit d'atenció amb hiperactivitat (TDAH). Fins ara, aquesta patologia s'havia relacionat amb alteracions cerebrals que afecten els processos d'atenció i cognitius. El treball ha estat coordinat per Susanna Carmona, investigadora de la Unitat de Neurociència Cognitiva del Departament de Psiquiatria i de Medicina Legal de la UAB (URNC-IAPS-Hospital del Mar).

El sistema de recompensa del cervell, amb el nucli accumbens com a part central, està relacionat amb els circuits neuronals de motivació i de gratificació. Els resultats d'aquest estudi explicarien per què el nen amb TDAH presenten nivells d'atenció i d'hiperactivitat desiguals segons les tasques realitzades.

El nucli accumbens s'encarrega de mantenir els nivells de motivació per iniciar una tasca i continuar persistint-hi en el temps fins a aconseguir el que els experts anomenen «el reforç», l'objectiu proposat. Aquesta motivació es pot man-

Susanna Carmona, investigadora de la UAB.

tenir en el temps, malgrat que la gratificació obtinguda no sigui immediata. Però en els nens amb TDAH sembla que la motivació disminueix ràpidament i necessiten reforços immediats per continuar persistent en la conducta.

Per dur a terme l'estudi, els investigadors van seleccionar una mostra de 84 participants d'entre 6 i 18 anys: un grup experimental format per 42 nens amb TDAH i un grup control format per 42 nens sense anomalies mentals o de conducta, emparellats amb els primers per sexe i edat. A tots se'ls va fer una resonància magnètica per veure l'estructura del seu cervell. Els resultats van mostrar diferències estructurals en l'estriat ventral, que inclou el nucli accumbens, en funció de si els subjectes presentaven o no TDAH, de manera que el grup de pacients amb TDAH va mostrar volums reduïts en aquesta regió.

Un segon boom d'exploració d'hidrocarburs amenaça l'Amazònia

Una ràpida proliferació de concessions per a l'exploració i l'explotació de petroli i gas sense precedents amenaça l'Amazònia peruana. La quantitat de superfície sota concessió va pel camí de cobrir el 70 % de la regió, amenaçant la biodiversitat i les poblacions indígenes. Aquesta és una de les principals conclusions a què han arribat dos investigadors de l'Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals (ICTA) de la UAB i de l'ONG Save America's Forests, amb seu a Washington DC, que han documentat per primera vegada tota la història d'ac-

tivitats hidrocarburíferes de la regió i han realitzat projeccions de futur per als pròxims cinc anys.

La recerca ha estat realitzada per Martí Orta i Matt Finer, investigadors de l'ICTA i de Save America's Forests, respectivament, i publicada a *Environmental Research Letters*. Els investigadors han trobat que recentment s'ha atorgat en concessió a companyies de petroli i de gas més Amazònia peruana que en cap altre moment. En l'actualitat hi ha 52 concessions d'hidrocarburs actives, que cobreixen més del 41 % de la regió,

enfront del 7 % de l'any 2003. Els autors alerten que en l'actualitat la regió es troba en les etapes inicials d'un segon boom d'exploració d'hidrocarburs i que la superfície de concessions està a punt de cobrir el 70 % de la regió. Les dades recollides revelen una extensa història hidrocarburífera en una de les selves tropicals més grans del món: més de 100.000 km de línies sísmiques i prop de 700 pous que han produït uns 1.000 milions de barrils de petroli en els últims 70 anys a l'Amazònia del Perú, el segon país en extensió amazònica.

COMUNITAT

La UAB apropa la física als infants

➤ L'exposició «Som-hi!» mostra experiments físics per despertar la curiositat científica dels més petits

La Facultat de Ciències de la UAB acull l'exposició «Som-hi! Experimenta la física a través del sentit», fins al 19 de març. Es tracta d'una experiència pilot per tal d'apropar la física als infants de segon i tercer cicles d'educació primària i desenvolupar la seva curiositat científica. La iniciativa ja té 4.439 alumnes inscrits de 59 escoles i, en total, han sol·licitat la participació 9.514 infants de 113 escoles.

La finalitat és desenvolupar la curiositat científica innata en la mainada per mitjà d'una exhibició interactiva pensada perquè els infants experimentin fent-los conèixer, a través dels sentits i mitjançant el joc, experiments interessants, vistosos i recents de la física. L'activitat està dirigida als infants de segon i tercer cicle de primària amb sessions d'entre setanta i noranta minuts.

Els infants poden construir ponts a la manera com ho va fer Leonardo da Vinci, fer levitar pilotes i baldufes magnètiques, atreure llamps amb les mans, fer formes màgiques amb sabó i jugar amb una maleta que sembla viva, entre moltes altres activitats sorprenents. El conjunt d'experiments està relacionat amb l'òptica, el magnetisme, l'electrostàtica, la superconductivitat i els fenòmens quan-

La mainada va gaudir amb els experiments.

tics. L'exposició va ser creada per investigadors de la Universitat de Stuttgart (Alemanya) i s'emmarca dins les iniciatives endegades per diverses universitats europees de donar suport a les escoles en la tasca d'estimular l'interès científic dels infants.

En aquest experiment els nens van experimentar amb l'electrostàtica.

LA COLUMNA DEL MIL·LENNI

Auschwitz al cor

Acaben de complir-se els seixanta-cinc anys de l'alliberament del camp d'extermini d'Auschwitz i la cadena franco-alemanya Arte ha passat, com a commemoració, l'extraordinari documental de Claude Lanzaman *Shoah*, que recull, durant nou hores, testimonis dels botxins i de les víctimes. Lanzaman, col·laborador de Sartre i amant Simone de Beauvoir, ha publicat un extraordinari llibre de memòries titulat *Le lièvre de la Patagonie*, on evoca la seva lluita contra el totalitarisme i que, en un moment com l'actual de crisi del sistema, aporta una reflexió important que pot ajudar a evitar nous intents d'extermini.

La ferida dels camps de concentració també ha estat reflectida en el documental *Ich bin Enric Marco*, de Santiago Fillol i Lucas Vermal, que ha passat sense pena ni glòria després del formidable escàndol que va suposar el descobriment que Marco no havia estat al camp de Flossenbürg.

Enric Marco va estudiar història a la UAB i uns mesos abans de la denúncia de la seva invenció d'una vida alternativa havia participat, amb l'apassionament habitual, en la presentació, a l'Auditori de la UAB, del documental d'Alain Resnais *Nit i boira*. Després de veure la pel·lícula, en què Marco intenta una exculpació en nom de les bones intencions, ens queda el dubte de si és una espècie de general de la Rovere o el seu ego és més potent que la seva responsabilitat davant les víctimes.

La mentida de Marco em fa pensar en moltes mentides dels polítics actuals, que, com bé diuen, tot es fa pel nostre bé.

Tota memòria és poca per afrontar el futur, i tant *Shoah* com *Ich bin Enric Marco* poden captar la nostra sensibilitat en un moment d'angoixa social. A vegades, crec que polítics i periodistes som com Brecht quan va treballar a Hollywood: «Per guanyar-me el pa cada matí / vaig al mercat on es compren mentides. / Ple d'esperança, / em poso a la cua dels venedors».

Antoni Merino

Els Estudis de l'Àsia Oriental i la celebració de l'Any del Tigre

➤ Es van fer tallers, exhibicions d'arts marçials i el ball del drac, entre altres activitats

Els estudiants de primer curs del grau d'Estudis de l'Àsia Oriental de la Universitat Autònoma de Barcelona van celebrar, el dilluns 22 de febrer, l'Any del Tigre a la plaça Cívica. Durant tot el dia es van fer tallers, exhibicions d'arts marçials, el ball del drac i altres activitats.

També es van fer concerts de guzheng, un instrument xinès semblant a la cítara; d'erhu, conegut a occident com el violí xinès; i de tambor japonès.

A més, hi va haver diferents tallers: d'origami, l'art japonès de plegar paper per obtenir figures diverses; de cal·ligrafia xinesa i japonesa; de punts de llibre i de maquillatge. La celebració de l'Any del Tigre també va incloure exhibicions d'arts marçials: karate, tai-txi, budo-tai-jutso, taekwondo i kendo. Es van fer concursos de beure sake, beguda típica japonesa, i de bastonets; i també hi va haver paradetes d'esmorzar, dinar i berenar. A les 10 h, a les 14 h i a les 19 h es va celebrar el ball del drac per tota la plaça Cívica.

Les paradetes a la plaça Cívica i el ball del drac.

FOTONOTÍCIA

L'arquitectura com a plaer de la mirada

L'exposició fotogràfica «Arquitectura, plaer de la mirada», inaugurada el 9 de febrer, es pot visitar a la Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General fins al 19 de març. Joaquín Bérchez, l'autor de les fotografies, volia mostrar detalls arquitectònics inesperats, vistes insòlites i jocs de llums i ombres d'edificis històrics i espais públics de ciutats com Nova York, París i Barcelona.

Engega el cycle Artefacte'10

El 24 de febrer va arrencar Artefacte'10, el cycle que organitza cada any la UAB de cara a la primavera amb actuacions musicals, teatre i dansa. The Pepper Pots, un dels grups catalans amb més projecció, va donar el tret de sortida al cycle presentant, en directe, el seu tercer àlbum, que porta per títol *Now!* El grup, d'onze membres i format a Girona el 2005, va presentar el seu nou treball discogràfic, amb el qual ha abandonat els ritmes jamaicans per llançar-se a un nou estil: el soul. The Pepper Pots ha fet més de 200 actuacions a les principals ciutats del món: Tòquio, Berlín, París i Los Angeles, entre d'altres. Al teatre de l'Edifici d'Estudiants també hi va haver espai per a la dansa. El dia 4 de març es va fer l'actuació del grup de dansa de la Companyia Búbulus, en la qual quatre dones ballaven al ritme que els marcaven quatre saxòfons. El director de l'espectacle és Carles Salas. El 17 de març és el torn de l'espectacle de dansa *Solos Bach & Gould*, amb direcció i coreografia d'Albert Quesada. La dansa consisteix en un home i una dona interactuant amb un piano de fons. El cycle també inclou dues obres de teatre. La primera, el 10 de març, es titula *Pau?* i és de la companyia La Quadra Màgica. L'obra tracta de cinc joves ben estranys que preparen una paella i discuteixen a crits sobre la pau al món. La Quadra Màgica, dirigida per Josep Maria Riera, es defineix com una barreja de catalanitat, cinisme, austeritat, actualitat, tradició, transgressió, il·lusió i humilitat. El cycle es tancarà el 24 de març amb una *performance* que porta per títol *Experiències amb un desconegut*, de Sònia Gómez. L'espectacle mostra una dona que ofereix, a la seva televisió imaginària, productes artístics «només per a homes». Totes les actuacions es fan a les 14 h a l'Edifici d'Estudiants.

Setmana de la Dona al SAF

Del 8 al 14 de març, el Servei d'Activitat Física (SAF) ha celebrat la Setmana de la Dona. Per aquest motiu, ha obert les portes perquè la comunitat universitària pugui gaudir de les instal·lacions esportives i de diferents activitats organitzades, totes adreçades de forma especial al col·lectiu femení però d'accés lliure per a tothom que ha volgut. Durant aquesta setmana, les persones abonades al SAF van poder recollir a la recepció del servei un val d'accés per convidar alguna dona a anar al SAF entre el 15 i el 28 de març.

Noves activitats dins l'Any de la Comunicació

➤ S'han convocat concursos literaris, de vídeos, de blocs personals i de fotografia

La UAB dedica l'any 2010 a la comunicació, amb un ventall de conferències, diàlegs, taules rodones i activitats culturals al voltant d'aquest àmbit. També convoca diversos concursos que estan oberts a tota la comunitat universitària amb l'objectiu de fomentar la comunicació i la participació.

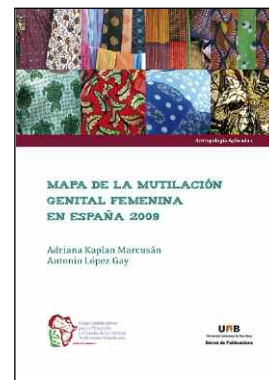
Pel que fa a la narrativa, es convoquen dos certàmens. D'una banda, el concurs de relats breus «L'Autònoma en 3.000 paraules», al qual es poden presentar obres de ficció que tractin sobre algun tema relacionat amb la Universitat o la vida universitària.

De l'altra, s'ha creat el Premi Literari Mavi Dolç de narrativa curta en català.

Dolç era lingüista i professora de la Facultat de Ciències de la Comunicació de la UAB. Les tres millors obres escollides pel jurat obtindran com a premi la matrícula gratuïta a la UAB per al curs 2010-2011, o per al curs 2009-2010 per a aquells que finalitzin els seus estudis a la UAB, i seran publicades de forma conjunta en un sol volum pel Servei de Publicacions de la UAB.

Quant a la creació audiovisual, s'ha convocat un premi de vídeos curts, enregistrats amb el telèfon mòbil o amb càmeres de fotografia digital, que mostrin diferents aspectes i visions de la vida al campus. Es premiarà l'originalitat dels continguts. El concurs de blocs personals «Els homes i les dones de la UAB a la xarxa» pretén premiar i potenciar les iniciatives particulars d'ús del bloc com a eina de comunicació. Finalment, es convoca el concurs de fotografia digital «Una imatge del món UAB», sobre el tema de la vida universitària als campus de la UAB.

PUBLICACIONS

MAPA DE LA MUTILACIÓN GENITAL FEMENINA EN ESPAÑA 2009. Adriana Kaplan Marcúsán i Antonio López Gay. Bellaterra: Servei de Publicacions de la UAB, 2010.

L'objectiu d'aquest informe és caracteritzar demogràficament (sexe i edat) i localitzar en el territori la població de les nacionalitats estudiades que resideixen a Espanya. Tenir aquesta informació és rellevant i útil per dos grans motius: per l'aproximació científica al flux migratori procedent dels països analitzats i la possible incidència de l'MGF entre la seva població; i perquè aquesta informació és essencial per a qualsevol tipus de planificació que tingui en compte l'especificitat del col·lectiu estudiat. L'informe s'acompanya d'un gran nombre de tabulacions i de material gràfic per presentar la informació estadística.

Tres grups guanyen el concurs Rockband

El dimecres 17 de febrer, el teatre de l'Edifici d'Estudiants va acollir la gran final del concurs Rockband UAB 2010. Hi havia dos premis però tres guanyadors. El premi RockBand, a la millor puntuació atorgada pel videojoc, amb una dotació de 400 euros, se'l van emportar els Dha Prospoker (foto). El premi Kiss (foto), a la millor posada en escena i dotat amb 600 euros, va anar a parar a dos grups: The Randoms i Electronic Farts. Els set grups finalistes, sorgits de l'eliminàtoria del dia 10 de febrer, es van posar les seves millors gales per actuar. Di Airon Maiden van inaugurar el concurs amb una cançó d'Iron Maiden. A continuació, Death Metal Rooster, amb la cançó «Gimme Shelter», dels Rolling Stones. Després van venir els The Randoms, amb una cançó de Metallica, «Enter Sandman». The Moe Szyslak's Experience van actuar caracteritzats com diversos personatges de The Simpsons amb la cançó «When you were young», de The Killers. A continuació es

van presentar els Dha Prospoker, amb la cançó «In Bloom» de Nirvana. Després, Electronic Farts, que, amb el seu nom, parodiava la productora del videojoc amb «Are you gonna be my girl», de JET. I el darrer grup va ser Jarri, amb la cançó «Paranoid», de Black Sabbath.

¡ESTELA, GRITA MUY FUERTE! Autora: Isabel Olid. Il·lustracions: Martina Vanda. Monterrey: Fineo, 2009.

Aquesta obra ha obtingut el Premi Qwerty de BTV al Millor Conte Infantil 2009. La seva autora, professora del Departament de Filologia Catalana, ha fet un llibre bellíssim i valent on combina amb mestria la tendresa més absoluta amb el missatge de prevenció que arriba de manera clara i directa. Aquesta història commovedora serà imprescindible per a totes les persones que vulguin alertar els infants sobre el problema creixent de l'abús infantil. Les il·lustracions del conte constitueixen una petita obra d'art.

«Els permisos de maternitat i paternitat haurien de ser iguals»

ZAMORA

➤ L'AUTÒNOMA ha parlat amb aquesta sociòloga francesa, reconeguda en el camp de l'estudi del gènere

La seva conferència ha tractat de la feina a la llar. Què hem de fer perquè aquesta feina es reparteixi igual entre homes i dones?

Sembla una negociació entre els membres de la parella però no és així; la cosa va molt més enllà. L'Estat hi té un paper molt important. A França, l'Estat subvenciona fiscalment els homes les dones dels quals no treballen fora de casa –que són un 25 %– i també els subvenciona a través de la Seguretat Social. I jo em pregunto: és normal que l'Estat subvencioni aquesta dependència econòmica al marit? Aquesta dependència pot repercutir a la llarga en la violència domèstica.

Vostè ha citat xifres sorprenents en la seva xerrada sobre la situació a França.

Sí. En una parella en què la dona treballa, sense fills, les hores que un home dedica a les tasques de la llar són 1,15, i les que hi dedica una dona, 3,15. En una parella amb fills, l'home continua dedicant-n'hi 1,15, mentre que la dona ja n'hi dedica 4,30 (si tenen dos fills) i gairebé 5 (si són tres fills). La diferència és clara i rotunda.

Dels permisos de maternitat i paternitat, què en pensa?

Hi ha una desigualtat molt gran. A tot Europa es donen cada vegada permisos més llargs de maternitat i per a la cura dels fills. Aquests permisos haurien de ser iguals, quant a durada, tant per a la mare com per al pare, i per a aquest últim el permís hauria de ser obligatori i no pas voluntari, com ara. Això igualaria la situació d'uns i altres davant els empleats. Ara, molts empresaris no contracten dones perquè saben que si es queden embarassades agafaran permisos per tenir cura dels fills. I també igualaria la

Christine Delphy

Doctora en Sociologia per la Universitat del Quebec (1988) i investigadora emèrita al Centre Nacional d'Investigació Científica (CNRS) a París (França). Ha rebut dos doctorats *honoris causa* internacionals: el 2004, per part de la Universitat de l'Oest d'Anglaterra a Bristol, i el 2007, per part de la Universitat de Lausana (Suïssa). És reconeguda com una de les principals arquitectes del pensament feminista contemporani, fundadora del corrent teòric de l'anomenat «feminisme materialista». El 1977 va fundar, amb quatre investigadores més i la novel·lista i filòsofa feminista Simone de Beauvoir, la revista *Questions Féministes*, la primera publicació d'aquest tipus a França i una de les primeres a Europa. El 1981 la revista es va refundar com *Nouvelles Questions Féministes*, que actualment dirigeix. Ha vingut a la UAB per participar en les VIII Jornades de Dones i Drets, organitzades pel grup Antigona.

situació a la llar, ja que tots dos s'estarien a casa amb el nadó.

Però ara hem avançat una mica... sembla que els pares col·laboren més.

Sí, participen més en les tasques de criar els fills... però, de quina manera? No s'ocupen de canviar-los els bolquers... es queden amb el més gratificant: jugar-hi.

Hi ha dones que pensen que les dones estan més «preparades» per fer les tasques de la llar.

Per què han d'estar més preparades les dones per a aquestes tasques? Hem de recordar que els homes tenen dues mans i dos peus, tenen els mateixos òrgans que les dones i també tenen un cervell. De vegades, les dones oblidem això, i aquest cervell es pot educar.

És necessari el Dia Internacional de la Dona el 8 de març encara?

Sí, és una vergonya que encara hagi d'existir... però aquesta és la realitat.

l'autònoma

UAB

Universitat Autònoma de Barcelona

L'AUTÒNOMA Publicació de la UAB

EDICIÓ I PRODUCCIÓ:

Àrea de Comunicació i de Promoció

REDACCIÓ: Maria Jesús Delgado, Miguel Àngel Linares, Octavi López, Jordi Mora, Sònia Perelló,

Victòria Salvador, Rebeca Escolano,

Lucas Santos, Jordi Mora, Conxa Valls

IMPRESSIÓ: Servei de Publicacions

FOTOGRAFIES: Antonio Zamora,

Jordi Pareto, Pierre Caulapé,

Montserrat Benito

Març de 2010. Núm. 233

Les opinions expressades per les persones entrevistades reflecteixen únicament les seves idees. Està prohibida la reproducció total o parcial dels continguts d'aquesta revista sense l'autorització escrita de l'editor. L'AUTÒNOMA es pot imprimir en format Acrobat via Internet a:

www.uab.cat

UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE BARCELONA

Àrea de Comunicació i de Promoció

Edifici del Rectorat

08193 Bellaterra

(Cerdanyola del Vallès)

Tel. 93 581 13 35

Fax 93 581 25 46

www.uab.cat

g.prensa@uab.cat